

ΒΑΛΕΡΙΟ ΜΑΣΙΜΟ
ΜΑΝΦΡΕΝΤΙ

**Ο ΦΑΡΑΩ
ΤΗΣ ΑΜΜΟΥ**

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Ο Μανφρέντι, χρησιμοποιώντας
κινηματογραφική γραφή, δημιουργεί ένα λαμπερό παραμύθι
με γρήγορες εναλλαγές εικόνων και σκηνών.

εφημ. **ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: IL FARAONE DELLE SABBIE

Από τις Εκδόσεις Mondadori, Μιλάνο 1998

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ο Φαραώ της άμμου**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Valerio Massimo Manfredi

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Άμυ Ραΐκου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Καίτη Νικολοπούλου

ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ: Κατερίνα Δουρίδα

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Ηλίας Μασούρης

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Arnoldo Mondadori Editore, 1998

© Φωτογραφιών εξωφύλλου:

Ross Wallace, James Steidl, Schab/Shutterstock

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2000

Πρώτη έκδοση: Μάρτιος 2000

Δέκατη τρίτη ανατύπωση: Μάιος 2017

Έντυπη έκδοση ISBN 978-960-274-330-0

Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-2130-8

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοΐου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο: Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

PSYCHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head Office: 121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore: 13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550 • e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΒΑΛΕΡΙΟ ΜΑΣΙΜΟ
ΜΑΝΦΡΕΝΤΙ

Ο ΦΑΡΑΩ
ΤΗΣ ΑΜΜΟΥ

*Μετάφραση:
Άμπν Ραΐκου*

ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ
ΤΟΥ ΒΑΛΕΡΙΟ ΜΑΣΙΜΟ ΜΑΝΦΡΕΝΤΙ

Οι Έλληνες της Δύσης, Λιβάνης, 1997
Μέγας Αλέξανδρος, Ο γιος του ονείρου, Λιβάνης, 1999
Μέγας Αλέξανδρος, Η άμμος του Άμμωνα, Λιβάνης, 1999
Μέγας Αλέξανδρος, Τα πέρατα του κόσμου, Λιβάνης, 2000
Ακρόπολη, Λιβάνης, 2000
Η επιστροφή από την Τροία, Λιβάνης, 2001
Η ασπίδα της Σπάρτης, Λιβάνης, 2002
Η τελευταία λεγεώνα, Λιβάνης, 2002
Παλλάδιο, Λιβάνης, 2002

Από τις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ κυκλοφορούν:

Ο Πύργος της Μοναξιάς, 1998, μτφρ. Λένα Ταχμαζίδου
Χίμαιρα, 2002, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Ο Χρησμός, 2004, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Ο τύραννος των Συρακουσών, 2004, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Η Αυτοκρατορία των Δράκων, 2005, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Οι εκατό ιππότες, 2006, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Ζευς, 2007, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Ο Χαμένος Στρατός, 2008, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Οι τελευταίες ημέρες του Καίσαρα, 2009, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Μέγας Αλέξανδρος – Το μυστικό του τάφου του, 2010,
μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Η αρένα των αιώνων, 2011, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Ξενοδοχείο Μπρούνι, 2012, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Το όνομά μου είναι Κανένας – Ο όρκος (Βιβλίο 1), 2013,
μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Το όνομά μου είναι Κανένας – Ο γυρισμός (Βιβλίο 2), 2014,
μτφρ. Άμπυ Ραΐκου
Τα θαύματα του αρχαίου κόσμου, 2016, μτφρ. Άμπυ Ραΐκου

*Στον Μαρτσέλο, τη Μάρτσια,
τη Βαλέρια και τη Φλάβια.*

*«Και παρελεύσεται Κύριος,
και ιδού πνεύμα μέγα κραταιόν διαλύον όρη
και συντρίβον πέτρας ενώπιον Κυρίου,
ουκ εν τω πνεύματι Κύριος...»*

(Βασιλειών Γ', Κεφάλαιο ΙΘ,ΙΙ)

*Ιερουσαλήμ, δέκατο όγδοο έτος
 βασιλείας Ναβουχοδονόσορα,
 ενάτη του τετάρτου μηνός, ενδέκατο έτος βασιλείας
 του βασιλέως του Ιούδα Σεδεκία*.*

Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ** ΕΣΤΡΕΨΕ αναστενάζοντας το βλέμμα του προς την κοιλάδα τη γεμάτη φωτιές, κι έπειτα προς τον έρημο ουρανό. Τα χαρακώματα έζωναν τα πλευρά της Σιών, οι κριοί και οι πολιορκητικές μηχανές απειλούσαν τους προμαχώνες της. Στα ερημωμένα σπίτια τα παιδιά έκλαιγαν ζητώντας ψωμί, μα δεν υπήρχε κανείς να τα ταΐσει. Οι γέροι σέρνονταν στους δρόμους εξαντλημένοι από την πείνα κι έπεφταν λιπόθυμοι στις πλατείες της πόλης.

«Όλα τελείωσαν», είπε στον σύντροφό του που τον ακολουθούσε. «Όλα τελείωσαν, Βαρούχ***. Αν ο βασιλιάς δε δε-

* Σεδεκίας: Τελευταίος βασιλιάς των Ιουδαίων. Συμμάχησε, παρά τις συμβουλές του προφήτη Ιερεμία, με την Αίγυπτο εναντίον των Βαβυλωνίων, με αποτέλεσμα την ανελέητη τιμωρία τόσο τη δική του όσο και του Ισραήλ. (Σ.τ.Μ.)

** Ο συγγραφέας αναφέρεται στον προφήτη Ιερεμία, τον δεύτερο κατά σειρά από τους μείζονες προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης. Κήρυττε την ανάγκη ειρήνευσης με τους Βαβυλωνίους, προτιμώντας την εξάρτηση από την ολοκληρωτική καταστροφή του Ισραήλ. (Σ.τ.Μ.)

*** Ο Βαρούχ ήταν μαθητής και φίλος του Ιερεμία, ο άνθρωπος που αποτύπωσε γραπτά τις προφητείες του μεγάλου προφήτη. (Σ.τ.Μ.)

χθεί να με ακούσει, δε θα υπάρξει σωτηρία ούτε για τον ίδιο ούτε για τον Οίκο του Κυρίου. Θα του μιλήσω για μια τελευταία φορά, αλλά δεν έχω πολλές ελπίδες».

Ξανάρχισε να περπατάει στους άδειους δρόμους, όμως σε λίγο σταμάτησε και πάλι για ν' αφήσει να περάσει μια ομάδα ανθρώπων που κουβαλούσαν βιαστικά, χωρίς να θρηγούν, ένα φέρετρο. Μόνο ο νεκρός διακρινόταν μέσα στο σκοτάδι, χάρη στο ανοιχτόχρωμο σάβανο που τον τύλιγε. Ο προφήτης έμεινε για λίγη ώρα κοιτάζοντάς τους καθώς κατηφόριζαν, τρέχοντας σχεδόν, τον δρόμο προς το νεκροταφείο που ο βασιλιάς είχε διατάξει ν' ανοίξουν δίπλα στα τείχη· εδώ και καιρό δε χωρούσε πια τους νεκρούς που ο πόλεμος και η πείνα οδηγούσαν σ' αυτό κατά δεκάδες κάθε μέρα.

«Γιατί ο Κύριος να στηρίζει τον Ναβουχοδονόσορα της Βαβυλώνας και να του επιτρέπει να επιβάλλει τον σιδερένιο ζυγό του στα έθνη;» ρώτησε ο Βαρούχ, ενώ ο προφήτης ξαναπήρε τον δρόμο του. «Γιατί να συμμαχεί μ' εκείνον, αφού είναι ήδη τόσο ισχυρός;»

Το παλάτι υψωνόταν πια μπροστά τους, δίπλα στον Πύργο του Δαυίδ. Ο προφήτης προχώρησε στην πλατεία. Σε μια στιγμή, γύρισε το κεφάλι του πίσω και αντίκρισε το φεγγάρι που φώτιζε ένα κενό ανάμεσα στα σύννεφα, κάνοντας να προβάλλει μέσα στο σκοτάδι ο σιωπηλός όγκος του Ναού του Σολομώντα. Τον κοίταξε με μάτια που έλαμπαν, ενώ το φεγγαρόφωτο ακτινοβολούσε πάνω στους μεγάλους κίονες και καθρεφτιζόταν στη θάλασσα από χαλκό και στους χρυσούς πυργίσκους. Το μυαλό του πήγε στις τελετές που είχαν διεξαχθεί εδώ μέσα τόσους αιώνες τώρα, στα πλήθη που τον πλημμύριζαν τις γιορτινές μέρες, στον καπνό από τις θυσίες που υψωνόταν από τους βωμούς προς τον Κύριο. Σκέφτηκε πως σύντομα όλα θα τέλειωναν, όλα θα πέθαιναν μες στη σιωπή χρόνων ή ακόμα και αιώνων, και με δυσκολία συγκράτησε τα δάκρυά του.

Ο Βαρούχ τον ακούμπησε απαλά.

«Πάμε, δάσκαλε, είναι αργά».

Ο βασιλιάς ξαγρυπνούσε μέσα στη νύχτα μαζί με τους επικεφαλής του στρατού και τους υπουργούς του, έχοντας συγκαλέσει έκτακτο συμβούλιο. Ο προφήτης προχώρησε προς το μέρος του και, στο άκουσμα του ραβδιού του που αντηχούσε πάνω στις πέτρες, όλοι γύρισαν και τον κοίταξαν.

«Ζήτησες να με δεις», είπε ο βασιλιάς. «Τι έχεις να μου πεις;»

«Παραδώσου», του απάντησε ο προφήτης φτάνοντας μπροστά του. «Ντύσου με σακιά, κάλυψε το κεφάλι σου με στάχτες και βγες ξυπόλυτος από την πόλη. Πέσε στα πόδια του ηγεμόνα και ικέτευσε τη συγγνώμη του. Ο Κύριος μου είπε: “Παρέδωσα τη χώρα στον Ναβουχοδονόσορα, τον βασιλιά της Βαβυλώνας, τον δούλο μου. Του παρέδωσα τα πάντα, ακόμα και τα ζώα που βόσκουν στα λιβάδια”. Δεν υπάρχει σωτηρία, βασιλιά μου, παραδώσου και παρακάλεσέ τον να σε λυπηθεί. Ίσως έτσι γλιτώσει η οικογένειά σου κι ίσως γλιτώσει και ο Οίκος του Κυρίου».

Ο βασιλιάς κατέβασε το κεφάλι του κι έμεινε αμίλητος ώρα πολλή. Είχε αδυνατίσει, ήταν καταπονημένος, τα μάτια του είχαν μαύρους κύκλους και είχαν χωθεί στις κόγχες τους.

Οι βασιλείς είναι η καρδιά των εθνών, σκέφτηκε ο προφήτης καθώς τον κοιτούσε περιμένοντας την απάντησή του, και από τη φύση τους ξέρουν πως έχουν πολλές ασπίδες να τους προστατέψουν, σύνορα και φρουρές, κάστρα και οχυρά. Γι' αυτό, όταν ένας βασιλιάς νιώθει πως τον έφθασε ο εχθρός, αισθάνεται την αμηχανία και τον φόβο του να μεγαλώνουν δυσανάλογα, χίλιες φορές περισσότερο απ' όσο τα αισθάνεται ο πιο φτωχός και ο πιο ταπεινός από τους υπηκόους του, αυτός που ξέρει πάντα πως είναι γυμνός και απροστάτευτος.

«Δε θα παραδοθώ», αποφάνθηκε ο βασιλιάς σηκώνοντας το κεφάλι του. «Δεν ξέρω αν ο Κύριος και Θεός μας σου μι-

λησε στ' αλήθεια, αν πραγματικά σου είπε πως παρέδωσε τον λαό του στα χέρια του ξένου τυράννου, του ειδωλολάτρη. Τείνω περισσότερο να πιστέψω πως κάποιος δούλος του βασιλιά της Βαβυλώνας, ή ακόμα και ο βασιλιάς ο ίδιος είναι αυτός που σου μίλησε και διέφθειρε την καρδιά σου. Το ξέρεις ότι μιλάς για χάρη του εχθρού κατακτητή ενάντια στον βασιλιά σου, ενάντια σε αυτόν που τον έχρισε ο ίδιος ο Κύριος;»

«Λες ψέματα», του αντιγύρισε ο προφήτης γεμάτος περιφρόνηση. «Ο Ναβουχοδονόσωρ σου είχε χαρίσει την εμπιστοσύνη του κάνοντάς σε ποιμένα του λαού σου πάνω στη γη του Ισραήλ, όμως εσύ τον πρόδωσες και συνωμότησες κρυφά με τους Αιγυπτίους, αυτούς που κάποτε μας είχαν σκλάβους».

Ο βασιλιάς δεν αντέδρασε. Πλησίασε σ' ένα παράθυρο και τέντωσε τ' αυτιά του στο άκουσμα ενός υπόκωφου βουητού. Ο ουρανός είχε κλείσει πάνω από τα τείχη της Σιών και ο μεγάλος Ναός δεν ήταν πια παρά μια σκιά μες στο σκοτάδι. Πέρασε το χέρι του πάνω από το ιδρωμένο μέτωπό του, καθώς το βουητό έσβηγε μακριά, στην έρημο του Ιούδα. Η σιωπή ήταν απόλυτη, καθώς δεν υπήρχαν πια στην Ιερουσαλήμ ούτε σκύλοι, ούτε πουλιά, ούτε κανένα άλλο ζώο. Τα είχε όλα καταβροχθίσει η πείνα. Και στις γυναίκες είχε απαγορευθεί να κλαίνε τους νεκρούς τους, για να μην αντηχεί συνεχώς η πόλη από τους θρήνους.

Ξαφνικά είπε: «Ο Κύριος μας έδωσε μια γη σε διαρκή πόλεμο, μια γη ζωσμένη από δυνατούς γείτονες, μια γη που συνεχώς μας την παίρνουν και που εμείς, απελπισμένα, προσπαθούμε να την ξανακερδίσουμε, αναγκασμένοι κάθε φορά να μουσκέψουμε τα χέρια μας με αίμα».

Το πρόσωπο του βασιλιά ήταν γλωμό σαν πεθαμένου, όμως τα μάτια του, για μια στιγμή, φάνηκαν να καίνε, γεμάτα όνειρα, καθώς συνέχισε: «Αν Εκείνος μας είχε δώσει μια άλλη χώρα, απόμακρη και ασφαλή, πλούσια σε καρπούς και ζώα, κλεισμένη ανάμεσα σε βουνά, άγνωστη στους λαούς της γης, θα ήταν

ποτέ δυνατόν να συνωμοτήσω με τον Φαραώ; Θα είχα τρέξει ποτέ να ζητήσω τη βοήθειά του για να ελευθερώσω τον λαό μου από τον ζυγό της Βαβυλώνας; Απάντησέ μου!» απαίτησε. «Και απάντησέ μου γρήγορα, γιατί δεν έχουμε πια καιρό».

Ο προφήτης τον κοίταξε, και είδε πως ήταν χαμένος. «Δεν έχω τι άλλο να σου πω», αποκρίθηκε. «Αληθινός προφήτης είναι εκείνος που προτρέπει για ειρήνη. Όμως εσύ τολμάς να ζητάς λόγο από τον Κύριο για τα έργα Του, τολμάς να προκαλείς τον Κύριο και Θεό σου. Αντίο, Σεδεκία. Δε θέλησες να με ακούσεις και γι' αυτό θα περπατήσεις στα σκοτάδια». Ύστερα, στράφηκε στον σύντροφό του: «Πάμε, Βαρούχ, εδώ μέσα δεν υπάρχουν αυτιά για τα λόγια μου».

Βγήκαν, και ο βασιλιάς άκουσε τον ήχο από το ραβδί του προφήτη ν' απομακρύνεται στην κιονοστοιχία του προαυλίου, μέχρι που έσβησε στη σιωπή. Κοίταξε τους συμβούλους του και τους είδε να έχουν παγώσει. Τα πρόσωπά τους ήταν χλωμά από την κούραση, την αγρύπνια και τον φόβο.

«Έφθασε πια η στιγμή», μουρμούρισε. «Δεν μπορούμε να καθυστερήσουμε άλλο. Βάλτε σε εφαρμογή το σχέδιο που έχουμε ετοιμάσει και συγκεντρώστε τον στρατό, όσο πιο αθόρυβα γίνεται. Μοιράστε κρυφά τις τελευταίες μερίδες τροφής, οι άντρες θα χρειαστούν όλες τους τις δυνάμεις».

Εκείνη τη στιγμή φάνηκε ένας αξιωματικός της φρουράς. «Βασιλιά μου», του είπε, «το άνοιγμα είναι σχεδόν έτοιμο. Ένα μέρος του στρατού υπό την αρχηγία του Ετάν βγαίνει αυτή τη στιγμή από την ανατολική πύλη για να παρασύρει τον εχθρό σ' εκείνη τη μεριά. Έφθασε η ώρα!»

Ο Σεδεκίας έγνεψε. Έβγαλε τον βασιλικό μανδύα και φόρεσε την πανοπλία του, κρεμώντας στον ώμο το σπαθί του. «Πάμε!» πρόσταξε.

Τον ακολουθούσαν η βασιλομήτωρ Αμιτάλ, οι γυναίκες του, οι ευνούχοι και οι γιοι του Ελιέλ, Αχίς και Αμασά μαζί με τους αρχηγούς του στρατού του.

Κατέβηκαν τις σκάλες μέχρι τα διαμερίσματα των γυναικών κι από εκεί βγήκαν στον κήπο του παλατιού. Οι εργάτες κόντευαν σχεδόν να τελειώσουν ένα άνοιγμα στα τείχη από τη μεριά της πηγής του Σιλιάμ*, ενώ δύο ανιχνευτές είχαν ήδη κατέβει μέσα σε απόλυτη σιωπή για να ελέγξουν αν ο δρόμος ήταν ελεύθερος.

Ο βασιλιάς περίμενε να κοπούν και οι τελευταίες πέτρες κι έπειτα βγήκε στο ύπαιθρο. Από την κοιλάδα ανέβαινε ο ζεστός και ξερός αέρας που ερχόταν από την έρημο, κι εκείνος ακούμπησε στις πέτρες του τείχους προσπαθώντας να νικήσει την αγωνία που τον έπνιγε. Οι αξιωματικοί, στο μεταξύ, έβγαζαν βιαστικά έξω τους άντρες και τους οδηγούσαν να κρυφτούν πίσω από τα βράχια.

Από μακριά έφθασε ξαφνικά ο ήχος από τις σάλπιγγες και το βουητό της μάχης. Ο Ετάν είχε επιτεθεί στην εμπροσθοφυλακή των Βαβυλωνίων κι αμέσως αντήχησαν οι σάλπιγγες που καλούσαν τους στρατιώτες του Ναβουχοδονόσορα να συγκεντρωθούν για την αντεπίθεση. Ο βασιλιάς Σεδεκίας ξαναβρήκε το κουράγιο του. Η θυσία των αντρών του δε θα ήταν μάταιη κι εκείνος θα μπορούσε ίσως να διασχίσει σώος και αβλαβής τις εχθρικές γραμμές και να φθάσει στην έρημο όπου θα ήταν πια ασφαλής. Πέρασε ακόμα λίγη ώρα και ξαφνικά ένα φως φώτισε το βάθος της κοιλάδας, γλιστρώοντας τρεις φορές δεξιά κι έπειτα αριστερά.

«Επιτέλους, το σινιάλο!» είπε ο επικεφαλής. «Ο δρόμος είναι ανοιχτός, μπορούμε να ξεκινήσουμε». Έδωσε το σύνθημα στους άλλους αξιωματικούς, εκείνοι το πέρασαν στους στρατιώτες κι όλοι μαζί ξεκίνησαν.

* Πηγή νερού που, σύμφωνα με τις μαρτυρίες, βρισκόταν στο όρος Σιών. Με την ίδια ονομασία αναφέρεται και η δεξαμενή που σχημάτιζαν τα νερά της πηγής. Αργότερα, στην Καινή Διαθήκη, χαρακτηρίστηκε ως «Κολυμβήθρα του Σιλιάμ». (Σ.τ.Μ.)

Ο βασιλιάς προχωρούσε στη μέση της σειράς και δίπλα του βάδιζαν οι μεγαλύτεροι γιοι του: ο Ελιέλ, που ήταν δώδεκα χρόνων, και ο Αχίς που ήταν εννιά. Ο μικρότερος, ο Αμασάι, ήταν ακόμα πέντε χρόνων και τον κρατούσε αγκαλιά ο στρατοπεδάρχης του βασιλιά για να μην κλάψει και τους ανακαλύψουν –σε περίπτωση που βρίσκονταν εκεί γύρω– οι κατάσκοποι του εχθρού.

Έφθασαν στο βάθος της κοιλάδας και ο επικεφαλής τένωσε τ' αυτιά του προς τ' ανατολικά. «Ο Ετάν τους πολεμάει ακόμα», είπε, «κι ίσως τα καταφέρουμε να σωθούμε. Είθε ο Κύριος να δώσει δύναμη σ' αυτόν και στους ήρωες που πολεμούν στο πλευρό του. Πάμε, ας προχωρήσουμε όσο πιο γρήγορα γίνεται».

Κατευθύνθηκαν προς τα νότια, προς τη μεριά της Χεβρώνας, με σκοπό να φθάσουν στην Μπέερ Σέβα* κι από εκεί να προσπαθήσουν να ξεφύγουν στην Αίγυπτο. Ακολουθούσαν ο βασιλιάς Σεδεκίας και περίπου χίλιοι πεντακόσιοι άντρες, όσοι ήταν ακόμα σε θέση να πολεμήσουν.

Όμως οι άντρες του Ετάν, εξαντλημένοι από τις κακουχίες, δεν μπόρεσαν να κρατήσουν πολύ απέναντι στην αντεπίθεση των Βαβυλωνίων που ήταν περισσότεροι, καλοταϊσμένοι και υπεροπλισμένοι. Γρήγορα νικήθηκαν κι εξολοθρεύτηκαν. Πολλοί πιάστηκαν ζωντανοί και βασανίστηκαν μέχρι θανάτου. Κάποιος από αυτούς, μην αντέχοντας τα φοβερά βασανιστήρια, αποκάλυψε το σχέδιο του βασιλιά, που ο επικεφαλής μετέφερε αμέσως στον Ναβουχοδονόσορα.

Εκείνος κοιμόταν στη σκηνή του, στο βασιλικό πορφυρό κρεβάτι του, περιτριγυρισμένος από τις παλλακίδες του, όταν τον ξύπνησε ένας αξιωματικός σταλμένος από τον αρχηγό του, τον Ναβουζαρδάν.

* Η σημερινή πόλη Μπερσεβά, νότια της Ιερουσαλήμ. (Σ.τ.Μ.)

Ο βασιλιάς σηκώθηκε. Διέταξε τους ευνούχους να τον ντύσουν και τον αρχηγό του στρατοπέδου να φέρει την πανοπλία του και να ετοιμάσει το πολεμικό του άρμα.

«Ετοίμασε το άρμα μου και συγκέντρωσε τη φρουρά μου», διέταξε. «Δε θα περιμένω να επιστρέψει ο Ναβουζαρδάν. Εγώ ο ίδιος θα ακολουθήσω τον Σεδεκία».

Ο αξιωματικός υποκλίθηκε και βγήκε έξω για να μεταφέρει τις διαταγές του βασιλιά.

Ύστερα από λίγο, ο Ναβουχοδονόσωρ βγήκε κι εκείνος από τη σκηνή του και ανέβηκε στο άρμα του. Ο ηνίοχος μαστίγωσε τα άλογα κι όλη η φρουρά ακολούθησε το βασιλικό άρμα, σηκώνοντας ένα πυκνό σύννεφο σκόνης.

Στα ανατολικά, τα σύννεφα είχαν διαλυθεί και, καθώς πλησίαζε το ξημέρωμα, ο ουρανός είχε αρχίσει να χλωμιάζει. Το τραγούδι των κορυδαλλών ανέβαινε προς τον ήλιο που αργά αργά ξεπροβάλλε στο βάθος του ορίζοντα. Οι Ιουδαίοι αιχμάλωτοι παλουκώθηκαν. Ο αρχηγός τους ο Ετάν, για τη μεγάλη ανδρεία που επέδειξε, σταυρώθηκε.

Ο βασιλιάς Σεδεκίας έφτασε στην πεδιάδα της Χεβρώνας όταν ο ήλιος έλαμπε πια ψηλά στον ουρανό και κάθισε στη σκιά ενός φοίνικα για να πιει λίγο νερό και να φάει ψωμί και αλμυρές ελιές μαζί με τους άντρες του, ώστε να μπορέσουν να ανακτήσουν τις δυνάμεις τους. Στο μεταξύ, οι αξιωματικοί του έψαχναν να βρουν άλογα και καμήλες στους στάβλους της πόλης για να μπορέσουν να κινηθούν πιο γρήγορα.

Αφού έφαγε και ήπια, ο βασιλιάς στράφηκε στον αρχηγό του στρατού του. «Πόσος χρόνος νομίζεις πως θα χρειαστεί μέχρι να μαζέψουν οι δούλοι μου αρκετά άλογα, μουλάρια και καμήλες που θα μας επιτρέψουν να κινηθούμε πιο γρήγορα στον δρόμο για την Μπέερ Σέβα; Οι γιοι μου είναι εξαντλημένοι και δεν μπορούν πια να περπατήσουν».

Ο αρχηγός έκανε ν' απαντήσει, μα ξαφνικά έμεινε ακίνητος τεντώνοντας τ' αυτιά του στο άκουσμα ενός μακρινού ήχου που έμοιαζε με κεραυνό.

«Τ' ακούς κι εσύ, βασιλιά μου;»

«Είναι η καταιγίδα από την Ιερουσαλήμ που πλησίαζε χτες το βράδυ στην πόλη».

«Όχι, κύριε, τα σύννεφα εκείνα έχουν φθάσει πια στη θάλασσα. Αυτή δεν είναι η φωνή της καταιγίδας...»

Ενώ πρόφερε αυτές τις λέξεις μια έκφραση τρόμου πλημμύρισε το πρόσωπό του, γιατί είχε δει στην κορυφή του οροπέδιου που υψωνόταν πάνω από την πόλη ένα σύννεφο σκόνης· και μέσα στο σύννεφο, απλωμένα σε μια τεράστια έκταση, τα πολεμικά άρματα των Βαβυλωνίων.

«Βασιλιά μου», συνέχισε, «είμαστε χαμένοι. Άλλο δε μας μένει παρά να πεθάνουμε σαν άντρες, με το σπαθί στο χέρι».

«Δε θέλω να πεθάνω», είπε ο Σεδεκίας. «Πρέπει να σώσω τον θρόνο του Ισραήλ και τους γιους μου. Μάζεψε τους άντρες και φέρε μου αμέσως μερικά άλογα. Ο Κύριος θα πολεμήσει στο πλευρό σας κι απόψε θα έρθετε να με βρείτε νικητές στην όαση της Μπέερ Σέβα. Έδωσα διαταγή να σας περιμένουν στη Χεβρώνα η μητέρα μου και οι γυναίκες μου. Θα ταξιδέψουν πιο άνετα μαζί σας μέχρι να συναντηθούμε στην Μπέερ Σέβα».

Ο επικεφαλής υπάκουσε στις διαταγές του βασιλιά και συγκέντρωσε τον στρατό, όμως οι άντρες ένιωσαν να λύνονται τα γόνατά τους καθώς είδαν εκατοντάδες άρματα να ορμούν με τρομακτική ταχύτητα προς το μέρος τους· αντίκριζαν πια τη λάμψη των δρεπανιών που προβάλλαν μέσα από αυτά, έτοιμα να κομματιάσουν όποιον έβρισκαν στο διάβα τους. Το έδαφος έτρεμε σαν να γινόταν σεισμός, κι ένα βουητό είχε πλημμυρίσει την ατμόσφαιρα, ενώ ολόγυρα αντηχούσε ο καλπασμός χιλιάδων αλόγων και ο θόρυβος που έκαναν οι μπρούντζινες ρόδες πάνω στο χώμα.

Μερικοί από τους άντρες στράφηκαν προς τα πίσω και, βλέποντας τον βασιλιά να προσπαθεί να ξεφύγει έφιππος μαζί με τους γιους του, άρχισαν να φωνάζουν δυνατά: «Ο βασιλιάς το σκάει! Ο βασιλιάς μάς εγκαταλείπει!» Αμέσως διαλύθηκαν, σκόρπισαν και τράπηκαν σε φυγή προς κάθε κατεύθυνση.

Οι Βαβυλώνιοι τους ακολουθούσαν πάνω στ' άρματα τους σαν να κυνηγούσαν άγρια θηρία στην έρημο, διαπερνώντας τους με τις λόγχες ή καρφώνοντάς τους με τα βέλη τους, λες και δεν είχαν απέναντί τους ανθρώπους αλλά αντιλόπες ή γαζέλες.

Ο αρχηγός Ναβουζαρδάν είδε τον Σεδεκία να προσπαθεί να το σκάσει έφιππος μαζί με τους γιους του, κρατώντας τον μικρότερο σφιχτά στην αγκαλιά του. Έκανε σινιάλο με το λάβαρό του και μερικά άρματα σταμάτησαν να κυνηγάνε τους φυγάδες πολεμιστές και σχημάτισαν ημικύκλιο. Γρήγορα ο Σεδεκίας περικυκλώθηκε και αναγκάστηκε να σταματήσει. Οι Βαβυλώνιοι τον οδήγησαν μπροστά στον Ναβουζαρδάν, που αλυσόδεσε τόσο εκείνον όσο και τους γιους του. Δεν τους έδωσαν να φάνε ή να πιουν, ούτε τους άφησαν να πάρουν ανάσα. Ο βασιλιάς σύρθηκε στη σπαρμένη με τα πτώματα των στρατιωτών του πεδιάδα και αναγκάστηκε να βαδίζει ανάμεσα στους υπόλοιπους αιχμαλώτους που τον κοιτούσαν γεμάτοι περιφρόνηση για τη λιποταξία του.

Τα άρματα κατευθύνθηκαν και πάλι νότια, προς τη Ρίμπλα, εκεί που τους περίμενε ο Ναβουχοδονόσωρ. Ο Σεδεκίας οδηγήθηκε μπροστά του μαζί με τους γιους του. Ο μεγαλύτερος, ο Ελιέλ, προσπαθούσε να παρηγορήσει τον μικρό Αμασά που έκλαιγε απελπισμένος, με το πρόσωπο γεμάτο σκόνη, δάκρυα και μύξες.

Ο Σεδεκίας έπεσε καταγής, με το πρόσωπό του να ακουμπάει στο χώμα. «Σε ικετεύω», είπε, «μεγάλε βασιλιά. Εξαιτίας της απειρίας και της αδυναμίας μου παρασύρθηκα από

τις κολακείες και τις απειλές του βασιλιά της Αιγύπτου και πρόδωσα την εμπιστοσύνη σου. Εμένα κάνε με ό,τι θες, λυπήσου όμως τους γιους μου. Δεν είναι παρά αθώα παιδιά. Πάρε τα μαζί σου στη Βαβυλώνα, μεγάλωσέ τα κάτω από τη λάμψη σου, κι αυτά θα σε υπηρετήσουν πιστά».

Ο πρίγκιπας Ελιέλ πετάχτηκε πάνω φωνάζοντας: «Σήκω επάνω, πατέρα! Σήκω επάνω, βασιλιά του Ισραήλ, μη λερώνεις το πρόσωπό σου στη σκόνη! Δε φοβόμαστε την οργή του τυράννου, μην ταπεινώνεσαι για χάρη μας!»

Ο βασιλιάς της Βαβυλώνας καθόταν στη σκιά μιας συκομουριάς, πάνω σ' έναν θρόνο φτιαγμένο από ξύλο κέδρου, έχοντας ακουμπισμένα τα πόδια του σε ένα ασημένιο σκαμνί. Τα σγουρά του γένια έφθαναν μέχρι το στήθος του και στο κεφάλι του φορούσε τη στολισμένη με πολύτιμες πέτρες τιάρα του.

Έκανε ζέστη, αλλά δεν ήταν ιδρωμένος. Κάθε τόσο φούσούσε ένα ανάλαφρο αεράκι, όμως τα γένια, τα μαλλιά του και τα ρούχα του έμεναν ακίνητα σαν τα μαλλιά και τα ρούχα ενός αγάλματος. Ο βασιλιάς της Ιερουσαλήμ ήταν πεσμένος στα πόδια του με το μέτωπό του μέσα στη σκόνη, ενώ εκείνος είχε το βλέμμα του καρφωμένο στον ορίζοντα λες και βρισκόταν ολομόναχος στη μέση της ερήμου.

Δεν είπε τίποτα και δεν έκανε καμιά κίνηση, όμως οι δούλοι του κινήθηκαν σαν να είχε μιλήσει, σαν να τους είχε δώσει τις πιο ακριβείς οδηγίες.

Δύο από αυτούς έπιασαν τον Σεδεκία από τα μπράτσα και τον σήκωσαν, ένας τρίτος τον άρπαξε από πίσω, από τα μαλλιά, έτσι ώστε να μην μπορεί να κρύψει το πρόσωπό του. Ένας άλλος πήρε τον πρίγκιπα Ελιέλ, τον έσυρε μπροστά του και τον έκανε να γονατίσει κρατώντας του τα χέρια πίσω και πιέζοντας την πλάτη του με το πόδι του. Ο νεαρός πρίγκιπας δεν έβγαλε κανέναν ήχο, ούτε ικέτευε τον οίκο του Ναβουχοδονόσορα. Όταν ο δήμιος πλησίασε κραδαίνοντας

το σπαθί του, έσφιξε τα χείλη του, αλλά δεν έκλεισε τα μάτια του. Και τα είχε ακόμα ανοιχτά, όταν το κεφάλι του, κομμένο από το υπόλοιπο σώμα του, κύλησε μπροστά στα πόδια του πατέρα του.

Ο Σεδεκίας, διαλυμένος από τη φρίκη, είχε αρχίσει να τρέμει ολόκληρος, πλημμυρισμένος από έναν ιδρώτα ανακατεμένο με αίμα που έτρεχε από το μέτωπο και τα μάτια του, φθάνοντας μέχρι τον λαιμό του. Από τα σπλάχνα του έβγαίνε ένα ακατάληπτο, τρομακτικό μουγκρητό, ένας κομματιαστός λυγμός τρελού. Τα μάτια του στριφογύριζαν στις κόγχες τους χωρίς να μπορεί να τα ελέγξει, λες κι ήθελαν να διώξουν από μπροστά τους το θέαμα εκείνου του άψυχου κορμιού που μούσκευε με αίμα τη σκόνη. Και η απελπισμένη κραυγή του μικρού Αμασά του ξέσκιζε την ψυχή και τη σάρκα, καθώς οι δούλοι του Ναβουχοδονόσορα έβαζαν τα φριχτά χέρια τους πάνω στον δεύτερο γιο του, τον εννιάχρονο πρίγκιπα Αχίς.

Δεν ήταν κι αυτός παρά ένα παιδί, όμως η θέα εκείνης της φρικαλεότητας είχε ατσαλώσει την ψυχή του. Ή, πάλι, μπορεί να ήταν ο Θεός του Ισραήλ αυτός που είχε ακουμπήσει τη στιγμή εκείνη το χέρι του πάνω στο αθώο κεφάλι του μικρού. Το σπαθί του δήμιου έπεσε και στο δικό του κεφάλι και το σώμα του λύγισε ξαφνικά, ενώ το αίμα του κύλησε πλούσιο για να βρει το αίμα του αδερφού του.

Ο Αμασά ήταν πολύ μικρός για ν' αποκεφαλιστεί κι έτσι ο δήμιος του άνοιξε τον λαιμό σαν να ήταν αρνάκι τη μέρα του Πάσχα. Το μαχαίρι έπνιξε σε ένα γουργουρητό το παιδικό του κλάμα και τα μικρά ακίνητα μέλη του χλώμιασαν μέσα στη σκόνη. Τα μικρά του χείλη έχασαν το χρώμα τους και τα μάτια του, γεμάτα δάκρυα ακόμα, έγιναν σαν γυάλινα κι έσβησαν, καθώς η ζωή έφευγε από μέσα τους.

Ο Σεδεκίας, χωρίς να έχει πια δυνάμεις ή φωνή, έδειχνε διαλυμένος. Όμως σε μια στιγμή, με μια απρόσμενη έκρηξη ζωτάνιας, ξέφυγε από τα χέρια των φρουρών του και,

τραβώντας το μαχαίρι από τη ζώνη ενός από αυτούς, όρμησε καταπάνω στον Ναβουχοδονόσορα. Ο ηγεμόνας δεν κουνήθηκε, έμεινε ακίνητος στον θρόνο του τον φτιαγμένο από κέδρο, με τα χέρια του ακουμπισμένα στο πλάι, ενώ οι υπηρέτες του έπιαναν τον Σεδεκία και τον έδεναν στον κορμό ενός φοίνικα. Ο δήμιος πλησίασε, τον άρπαξε με το ένα χέρι από τα μαλλιά ακινητοποιώντας του έτσι το κεφάλι πάνω στο δένδρο, ενώ με το άλλο τράβηξε ένα μυτερό μαχαίρι και του έβγαλε τα μάτια.

Ο Σεδεκίας ένιωσε να καίγεται μέσα σε μια κόκκινη λάμψη κι έπειτα να βυθίζεται σ' ένα ατελείωτο σκοτάδι καθώς του έρχονταν στο μυαλό, μέσα από τα υπολείμματα της μνήμης του, τα λόγια του προφήτη. Συνειδητοποίησε πως από εκείνη τη στιγμή θα περπατούσε σ' ένα μέρος ασύγκριτα πιο τρομακτικό από τον θάνατο, και πως ποτέ πια, για όλη την υπόλοιπη ζωή του, δε θα ξανάνοιθε τα δάκρυα να κυλούν από τα μάτια του.

Ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορ, αφού η επιθυμία του είχε πια εκτελεστεί, έβαλε να αλυσοδέσουν τον Σεδεκία και ξεκίνησε για τη Βαβυλώνα.

Το άλλο βράδυ έφθασε στη Ρίβλα και ο προφήτης, έχοντας διασχίσει τις εχθρικές γραμμές από ένα πέρασμα που μόνο εκείνος ήξερε. Είχε δει μέσα στη νύχτα τα παραμορφωμένα σώματα των στρατιωτών του Ισραήλ καρφωμένα πάνω σε μυτερά ξύλα που τα διαπερνούσαν από τη μια μεριά στην άλλη, και είχε δει το σώμα του Ετάν να κρέμεται από το σταυρό, σκεπασμένο από ένα σμάρι κοράκια και περικυκλωμένο από πεινασμένα σκυλιά που είχαν ξεγυμνώσει τα κόκαλά του φθάνοντας μέχρι τα γόνατα.

Η ψυχή του ήταν ήδη γεμάτη τρόμο όταν έφθασε στη Ρίβλα, μα όταν είδε τα κατασπαραγμένα και άταφα σώματα των

νεαρών προγκίπων κι έμαθε πως ο βασιλιάς είχε υποχρεωθεί να παραστεί στο μαρτύριό τους πριν τον τυφλώσουν έπεσε κάτω, μέσα στη σκόνη, και άφησε να τον πλημμυρίσει η απελπισία. Εκείνη τη σκληρή στιγμή αναλογίστηκε τα ατελείωτα βάσανα που θα έπρεπε να υποστεί ο λαός του μόνο και μόνο επειδή ήταν ο εκλεκτός του Θεού, αναλογίστηκε το αβάσταχτο φορτίο που είχε εναποθέσει ο Κύριος πάνω στις πλάτες του Ισραήλ αφήνοντας άλλα έθνη –που ζούσαν μες στην ειδωλολατρία– να απολαμβάνουν αμύθητα πλούτη, ανέσεις και ισχύ, παίζοντας τον ρόλο ενός εργαλείου, θα έλεγε κανείς, που Εκείνος είχε διαλέξει για να μαστιγώσει τους δύο σμοιρους απογόνους του Αβραάμ.

Εκείνη τη στιγμή της βαθιάς δυστυχίας, τον νίκησε ο πειρασμός και σκέφτηκε πως θα ήταν ίσως καλύτερα για τον λαό του να χάσει ακόμα και την ανάμνηση της ύπαρξής του και να χαθεί μέσα στους λαούς της γης σαν σταγόνα νερού μέσα στη θάλασσα. Σκέφτηκε με πίκρα πως θα ήταν καλύτερα αυτός ο λαός, ο δικός του αγαπημένος λαός, να εξαφανιστεί παρά να υποστεί, γενιά προς γενιά, τον αφόρητο πόνο που προκαλούσε το μαστίγιο του Θεού.

Ξεκίνησε πάλι, χωρίς να φάει ή να πιει, με τα μάτια γεμάτα δάκρυα και την ψυχή βασανισμένη και καμένη σαν τις πέτρες της ερήμου.

Ο Ναβουζαρδάν ύστερα από λίγες μέρες μπήκε με τα στρατεύματά του στην Ιερουσαλήμ κι εγκαταστάθηκε στο βασιλικό παλάτι μαζί με τους αξιωματικούς του, τους ευνούχους και τις παλλακίδες του. Κάποιες από τις παλλακίδες του Σεδεκία, που τις είχε βρει στη Χεβρώνα ή που είχαν μείνει στο παλάτι, τις πήρε μαζί του, ενώ άλλες τις μοίρασε στους άντρες του. Οι υπόλοιπες στάλθηκαν στη Βαβυλώνα για να υπηρετήσουν ως πόρνες στον Ναό της Ασάτης. Στη βασιλομήτορα

Αμιτάλ, αντίθετα, συμπεριφέρθηκε με τον σεβασμό που ταίριαζε στη θέση της και τη φιλοξένησε σε ένα σπίτι στα περικόχωρα της Πύλης της Δαμασκού*.

Για πάνω από έναν μήνα δεν έγινε τίποτα το ιδιαίτερα σημαντικό – μονάχα οι δούλοι του Ναβουζαρδάν διέσχιζαν τους δρόμους της πόλης κάνοντας απογραφή όλων των κατοίκων που είχαν επιζήσει, καταγράφοντας ιδιαίτερα τους σιδηρουργούς και τους πεταλωτήδες. Ο κόσμος άρχισε πάλι να ελπίζει, καθώς επιτράπηκε στους αγρότες να φέρουν στην πόλη τρόφιμα, που οι κάτοικοί της μπορούσαν να προμηθευτούν πληρώνοντάς τα ακριβά. Κανείς, παρ' όλα αυτά, δεν μπορούσε να βγει από την πόλη, γιατί οι πύλες φυλάγονταν μέρα και νύχτα, ενώ οι λιγοστοί που προσπάθησαν να το σκάσουν κατεβαίνοντας με σκοινιά από τα τείχη πιάστηκαν και σταυρώθηκαν επιτόπου, ώστε να αποτελέσουν παράδειγμα για τους υπόλοιπους.

Οι γέροντες αγωνιούσαν, σίγουροι πως τα χειρότερα δεν είχαν έλθει ακόμα και πως η αναπόφευκτη τιμωρία θα ήταν ακόμα πιο τρομακτική, καθώς παρέμενε άγνωστη και τυλιγμένη σε μυστήριο.

Μια νύχτα, ένας υπηρέτης του Ναού ξύπνησε τον Βαρούχ. «Σήκω», του είπε. «Ο προφήτης σου παραγγέλνει να πας να τον βρεις αμέσως στο σπίτι του εμπόρου λαχανικών».

Ο Βαρούχ κατάλαβε τι σήμαινε εκείνο το μήνυμα – το είχε ξαναπάρει κι άλλες φορές, όταν είχε χρειαστεί να συναντήσει τον δάσκαλό του σ' ένα μέρος απομονωμένο, μακριά από αδιάκριτα βλέμματα.

Ντύθηκε, έδεσε τη ζώνη του και πήρε τους δρόμους της

* Οι Βαβυλώνιοι κυριέυσαν δύο φορές την Ιερουσαλήμ (597 και 586 π.Χ.). Αρχικά μετέτρεψαν το βασίλειο σε υποτελές κράτος, αλλά ύστερα έκαιψαν τον ναό του Σολομώντα, εκτόπισαν τον πληθυσμό και προσάρτησαν όλα τα εδάφη. (Σ.τ.Μ.)

σκοτεινής και έρημης πόλης. Ακολουθούσε στενά που μόνο εκείνος ήξερε, περνώντας συχνά μέσα από σπίτια ανθρώπων έμπιστων, περπατώντας πάνω στις σκεπές ή διασχίζοντας υπόγεια για να μην πέσει στα χέρια των Βαβυλωνίων που περιπολούσαν στην πόλη.

Έφθασε στο σημείο της συνάντησής τους, ένα σπίτι μισογκρεμισμένο, που την εποχή του βασιλιά Ιωακείμ ανήκε σ' έναν έμπορο λαχανικών και που αργότερα είχε εγκαταλειφθεί, αφού δεν υπήρχαν κληρονόμοι να το φροντίσουν.

Ο προφήτης βγήκε μέσα από το σκοτάδι. «Ο Κύριος μαζί σου, Βαρούχ», του είπε. «Ακολουθήσέ με, γιατί μας περιμένει μακρύ ταξίδι».

«Δάσκαλε», είπε ο Βαρούχ, «άφησέ με να γυρίσω σπίτι, πρέπει να πάρω το δισάκι μου και λίγες προμήθειες. Δεν ήξερα ότι θα φεύγαμε».

Ο προφήτης έφερε αντιρρήσεις. «Δεν έχουμε πια καιρό, Βαρούχ. Πρέπει να ξεκινήσουμε αμέσως, γιατί η οργή του βασιλιά της Βαβυλώνας ετοιμάζεται να πέσει πάνω στην πόλη και στον Ναό. Γρήγορα, ακολούθησέ με».

Διέσχισε βιαστικά τον δρόμο και μπήκε σ' ένα σοκάκι που οδηγούσε στον Ναό. Το πελώριο οικοδόμημα ξεπρόβαλε μπροστά τους μόλις έστριψαν στην πλατεία που συνόρευε με το δυτικό τείχος.

Ο προφήτης γύρισε το κεφάλι του για να βεβαιωθεί ότι ο Βαρούχ τον ακολουθούσε κι έπειτα χώθηκε σ' ένα άλλο στενό που φαινόταν να απομακρύνεται από την πλατεία. Σταμάτησε μπροστά σε μια πόρτα και τη χτύπησε. Ακούστηκε σύριμο ποδιών και ύστερα από λίγο ένας άντρας ήρθε κι άνοιξε. Ο προφήτης τον χαϊρέτησε και τον ευλόγησε κι εκείνος πήρε ένα λυχνάρι και προχώρησε πρώτος, οδηγώντας τους κατά μήκος ενός διαδρόμου που χανόταν μέσα στο σπίτι.

Στο τέρμα του διαδρόμου βρήκαν μια σκάλα σμιλεμένη πάνω στον βράχο, που κατέβαινε σε μεγάλο βάθος κάτω από τη

γη. Όταν έφθασαν στο τέλος της σκάλας, ο άντρας σταμάτησε. Ψαχούλεψε το έδαφος με ένα ραβδί και βρήκε έναν σιδερένιο κρίκο και μια καταπακτή. Πέρασε στον κρίκο τη λαβή του ραβδιού του κι έβαλε όλη του τη δύναμη. Η καταπακτή σηκώθηκε, αποκαλύπτοντας μια καινούργια σκάλα, ακόμα πιο στενή και σκοτεινή από την προηγούμενη, ενώ ένα ρεύμα αέρα βγήκε από το άνοιγμα κάνοντας να τρεμουλιάσει η φλόγα στο λυχνάρι.

«Αντίο δάσκαλε», είπε ο άντρας. «Ο Θεός μαζί σου».

Ο προφήτης πήρε το λυχνάρι από το χέρι του άλλου κι άρχισε να κατεβαίνει. Καθώς κατέβαινε, ακούστηκε από μακριά μια κραυγή κι ύστερα μια άλλη, ενώ γρήγορα το υπόγειο αντήχησε από μια χορωδία λυγμών που έφθαναν αδύναμοι στα αυτιά τους χάρη στους χοντρούς τοίχους του παλιού σπιτιού. Ο Βαρούχ αναπήδησε και γύρισε το κεφάλι του προς τα πίσω.

«Μη γυρίζεις», του είπε ο προφήτης. «Ο Κύριος και Θεός μας απέστρεψε το βλέμμα Του από τον λαό Του, απέστρεψε το βλέμμα Του από τη Σιών και την παρέδωσε στα χέρια των εχθρών Του».

Η φωνή του έτρεμε και το φως του λυχναριού έκανε τα χαρακτηριστικά του να μοιάζουν με μάσκα πόνου.

«Ακολούθησέ με, δεν έχουμε πια καιρό», πρόσθεσε.

Ο Βαρούχ τον ακολούθησε και η καταπακτή έκλεισε πίσω τους. «Πώς θα μπορέσει εκείνος ο άντρας να γυρίσει πάλι πίσω;» ρώτησε. «Το λυχνάρι του το έχουμε εμείς».

«Θα βρει στα σίγουρα τον δρόμο», τον καθησύχασε ο προφήτης. «Είναι τυφλός».

Ο διάδρομος ήταν τόσο στενός, που μερικές φορές ήταν αναγκασμένοι να γυρίζουν στο πλάι και να προχωράνε πλαγιαστά, κι ήταν ακόμα τόσο χαμηλός, που συχνά έπρεπε να σκύβουν αρκετά. Ο Βαρούχ ένιωθε να πνίγεται σαν να τον είχαν κλείσει ζωντανό σ' έναν τάφο, ενώ η καρδιά του χτυ-

πούσε άγρια στο στήθος του από την αβάσταχτη αγωνία. Συνέχιζε όμως να ακολουθεί τον προφήτη, που φαινόταν να ξέρει πολύ καλά εκείνο τον μυστικό δρόμο, τον θαμμένο στα σπλάχνα της γης.

Επιτέλους, μια ακτίνα από φως άρχισε να διακρίνεται μπροστά τους και, ύστερα από λίγο, βρέθηκαν σ' ένα υπόγειο δωμάτιο που φωτιζόταν από μια σιδερένια γρύλια στο ταβάνι.

«Είμαστε μέσα στην παλιά δεξαμενή, κάτω από την πύλη της εσωτερικής αυλής», του εξήγησε ο προφήτης. «Έλα, φθάσαμε σχεδόν».

Πήγε μέχρι την άκρη του μεγάλου υπόγειου δωματίου κι άνοιξε μια μικρή καγκελόπορτα που οδηγούσε σε έναν άλλο διάδρομο, στενό και χαμηλό σαν τον πρώτο. Ο Βαρούχ προσπαθούσε να καταλάβει προς τα πού πήγαιναν και γρήγορα συνειδητοποίησε πως ο δάσκαλός του τον οδηγούσε σε ένα ιερό και άβατο μέρος, στην ίδια την καρδιά του Ναού, την κατοικία του Θεού!

Ανέβηκαν μια πέτρινη σκάλα και, όταν έφθασαν στην κορυφή της, ο προφήτης έσπρωξε μια πέτρινη πλάκα και μετά στράφηκε προς το μέρος του. «Τώρα ακολούθησέ με», του είπε, «και κάνε ό,τι σου πω».

Ο Βαρούχ κοίταξε γύρω του και η καρδιά του γέμισε θαυμασμό και απορία – βρίσκονταν στο εσωτερικό του Ιερού, πίσω από το φτιαγμένο από βύσσο* πέπλο που κάλυπτε τη δόξα του Κυρίου. Μπροστά του αντίκριζε την Κιβωτό της Διαθήκης κι επάνω της δυο χρυσά χερουβείμ, γονατισμένα, που κρατούσαν ανάμεσα στις φτερούγες τους τον αόρατο θρόνο του Υψίστου**.

* Βύσσος: Λεπτό κιτρινωπό λινάρι από την Ινδία ή την Αίγυπτο. (Σ.τ.Μ.)

** Ο συγγραφέας αναφέρεται στην Κιβωτό της Διαθήκης, το ιερό σκεύος των Εβραίων, που ήταν κιβώτιο από ξύλο ακακίας, μεγέθους

Τώρα πια οι κραυγές απελπισίας της πόλης έφθναν πιο καθαρές και πιο κοντινές στ' αυτιά τους, ενισχυσμένες από την ηχώ που δημιουργούσαν οι έρημες καμάρες των ατέλειωτων διαδρόμων.

«Πάρε όλα τα ιερά σκεύη», του είπε ο προφήτης, «για να μη βεβηλωθούν, και βάλ' τα στο καλάθι που θα βρεις σ' εκείνο το ντουλάπι. Το ίδιο θα κάνω κι εγώ».

Πήραν τα σκεύη και, αφού διέσχισαν τον μικρό χώρο του Ιερού, έφθασαν στην κατοικία του αρχιερέα.

«Ας γυρίσουμε τώρα πίσω», είπε ο προφήτης. «Πρέπει να πάρουμε την Κιβωτό».

«Την Κιβωτό;» απόρησε ο Βαρούχ. «Μα είναι αδύνατον να την κουβαλήσουμε».

«Τίποτα δεν είναι αδύνατο για τον Κύριο», του αντιγύρισε ο προφήτης. «Έλα, βοήθησέ με. Όταν γυρίσουμε πίσω, θα βρούμε δύο υποζύγια να μας περιμένουν».

Έφθασαν και πάλι στο Ιερό, πέρασαν τα φτιαγμένα από ξύλο ακακίας κοντάρια στα δυο χερούλια της Κιβωτού και την ανασήκωσαν με κόπο. Κραυγές πλημμύριζαν τις εξωτερικές στοές του Ναού. Τώρα ήταν κραυγές ξένες, ανθρώπων μεθυσμένων από κρασί και βία. Ο προφήτης περπατούσε με δυσκολία, γιατί τα μέλη του δεν είχαν πια τη δύναμη που είχαν παλιά και το αρχαίο κειμήλιο της Εξόδου ήταν βαρύ από το ξύλο και το χρυσάφι που ήταν φτιαγμένο.

Ο Βαρούχ δεν απόρησε όταν είδε, στην αίθουσα όπου είχαν εναποθέσει τα ιερά σκεύη, δύο υποζύγια σαμαρωμέ-

περίπου 1,10 επί 0,67 επί 0,67. Ήταν ντυμένο όλο με χρυσάφι και στην κορυφή του έφερε διακόσμηση όμοια με στέμμα. Περιείχε τη στάμνα με το μάννα που είχε στείλει ο Θεός στους Εβραίους στην Έρημο και τις Πλάκες του Νόμου που έδωσε ο Θεός στον Μωυσή. Χάθηκε μετά την άλωση της Ιερουσαλήμ από τους Βαβυλωνίους. Κατά μία παράδοση, την έκρυψε ο προφήτης Ιερεμίας στο όρος Νάβαϋ. (Σ.τ.Μ.)

να και δεμένα σ' έναν κρίκο που κρεμόταν από τον τοίχο.

Ο προφήτης τα ακούμπησε με το ραβδί του κι εκείνα βάλθηκαν να τραβούν δυνατά, μέχρι που ο κρίκος ξεκόλλησε από τη θέση του. Ακούστηκε ένας γδούπος και η μια πλευρά του τοίχου κύλησε στο πλάι αποκαλύπτοντας ένα καινούργιο σκοτεινό πέρασμα που οδηγούσε κάτω από τη γη. Ο προφήτης έλυσε τότε τα δυο ζώα, τα έβαλε το ένα μπροστά από το άλλο κι ένωσε τα δυο σαμάρια με τα ξύλα που κρατούσαν την Κιβωτό, στερεώνοντάς τα. Κατόπιν, έβαλε τα ιερά σκεύη στα δυο καλάθια που κρέμονταν από τα σαμάρια.

«Έλα πίσω μου», είπε στον Βαρούχ. «Πρόσεχε μη χάσουμε τίποτα και κλείνε πίσω σου τα περάσματα που εγώ θ' ανοίγω. Θα περπατήσουμε για πολύ ακόμα μες στο σκοτάδι, όμως στο τέλος θα βγούμε σε μέρος ασφαλές. Αυτά τα ζώα δε θα μας προδώσουν, είναι συνηθισμένα να προχωρούν κάτω από τη γη».

Μπήκαν στο πέρασμα και άρχισαν να κατεβαίνουν μια ράμπα σκαμμένη στον βράχο, χαμένη τελείως στο σκοτάδι. Περπατούσαν πολύ αργά, και ο Βαρούχ άκουγε το ραβδί του συντρόφου του που ψηλαφούσε το έδαφος μπροστά του πριν από κάθε βήμα.

Ο αέρας ήταν ακίνητος στο εσωτερικό του υπογείου και είχε τη διαπεραστική εκείνη μυρωδιά που βγάζουν τα περιτώματα των νυχτερίδων.

Πέρασε πολλή ώρα και η ράμπα έγινε σχεδόν οριζόντια – το πέρασμα πρέπει να είχε φθάσει το επίπεδο της κοιλάδας που βρίσκεται κάτω από την πόλη.

Περπάτησαν σιωπηλοί, σχεδόν όλη τη νύχτα, μέχρι που, όταν ξημέρωσε, βρέθηκαν μπροστά στις πέτρες μιας ξερολιθιάς. Από μέσα της περνούσε το πρώτο φως της καινούργιας μέρας. Ο Βαρούχ μετακίνησε μία μία τις πέτρες, και σε λίγο η μικρή συντροφιά μπόρεσε να περάσει το κατώφλι και να βρεθεί στο εσωτερικό μιας μικρής σπηλιάς.

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΞΕΧΩΡΙΣΑΝ

Ιερουσαλήμ, πολιορκία της πόλης από τους Βαβυλώνιους, έτος 586 π.Χ. Με κίνδυνο της ζωής του, ο προφήτης Ιερεμίας φυγαδεύει την Κιβωτό της Διαθήκης και την κρύβει σε μια σπηλιά, στα βάθη της ερήμου.

Σικάγο, τέλος της δεύτερης μ.Χ. χιλιετίας. Προσωπικά δράματα ξεσπάνε σε μια στιγμή τρομακτικής διεθνούς έντασης καθώς η Μέση Ανατολή βρίσκεται στα πρόθυρα της καταστροφής. Ο αιγυπτιολόγος Γουίλιαμ Μπλέικ βρίσκεται στα ίχνη ενός μυστηριώδους παπύρου ο οποίος περιέχει ένα συγκλονιστικό μυστικό.

Αυτό είναι το κλίμα όταν ανακαλύπτεται τυχαία ένας αρχαίος αιγυπτιακός τάφος. Παρά τα περιορισμένα μέσα που διαθέτει, ο Μπλέικ λύνει το αίνιγμα κομμάτι κομμάτι και φθάνει σε μια συγκλονιστική ανακάλυψη, σε μιαν υπόθεση που, αν επιβεβαιωθεί, μπορεί να διαλύσει την παγκόσμια ισοροπία.

Γιατί, όμως; Ποια είναι η ταυτότητα του Φαραώ της άμμου; Ο δεξιοτέχνης συγγραφέας οδηγεί στα άκρα τον αναγνώστη, μέσα από τη λογική ενός αδυσώπητου παιχνιδιού που καθορίζει τη μοίρα και τις πράξεις των ανθρώπων.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΪΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 01699

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η